

LÆREPLAN
FOR
ANSGAR
BIBELSKOLE

GODKJENT AV UDIR FEBRUAR 2021

INNHALDSFORTEGNELSE

INNHALDSFORTEGNELSE	4
1. INNLEDNING.....	7
1.1. INTRODUKSJON AV ANSGAR BIBELSKOLE	7
1.1.1. Verdigrunnlag	7
1.1.2. Visjon	7
1.1.3. Formål.....	7
1.1.4. Kunnskap som former.....	7
1.1.5. Relasjoner som forener	7
1.1.6. Engasjement som forandrer	8
1.1.7. Fra oppstart til dagens bibelskole.....	8
1.1.8. Linjetilbud	8
1.2. LOVGRUNNLAG OG MÅLSETTING.....	8
1.2.1. Lov om voksenopplæring.....	8
1.2.2. Vedtekter for Ansgar Bibelskole.....	8
1.2.3. Målsetting.....	8
1.3. UNDERVISNING, ARBEIDSMÅTER OG LÆRINGSPROSESS	9
1.3.1. Undervisning og arbeidsmåter.....	9
1.3.2. Læremidler	9
1.4. VURDERING	9
1.4.1. Retningslinjer for vurdering.....	9
1.4.2. Grunnlaget for vurdering	10
1.4.3. Underveisvurdering.....	10
1.4.4. Sluttvurdering.....	10
1.4.5. Vitnemål	10
2. OVERSIKT OVER FAGOMRÅDER OG FAG	11
3. FELLESEFAG: KRISTEN TRO OG LIVSMESTRING	13
3.1. FORMÅL	13
3.2. SLUTTIVURDERING	13
3.3. BIBELN (114 TIMER)	13
3.3.1. Kompetansemål	13
3.3.2. Læremidler	13
3.4. TROSLÆRE (124 TIMER).....	14
3.4.1. Kompetansemål	14
3.4.2. Læremidler	14
3.5. TRO OG IDENTITET (45 TIMER)	14
3.5.1. Kompetansemål	14
3.5.2. Læremidler	14
3.6. SPIRITUALITET OG BØNN (45 TIMER)	14
3.6.1. Kompetansemål	15
3.6.2. Læremidler	15
3.7. FELLESSKAPSLIV (152 TIMER).....	15
3.7.1. Kompetansemål	15
3.7.2. Læremidler	15
4. LINJEFAG: BIBEL OG DANS	16
4.1 FORMÅL	16
4.2 SLUTTIVURDERING	16
4.3 PERSONLIG UTVIKLING OG PRAKTISK LEDERTRENING (65 TIMER)	16
4.3.1. Kompetansemål	17
4.3.2. Læremidler	17
4.4 DANSETEKNIKK OG DANSEFORMIDLING (190 TIMER)	17

4.4.1	Kompetansemål Danseteknikk	17
4.4.2	Kompetansemål Danseformidling	17
4.4.3	Læremidler	17
4.5	DANSETEORI (25 TIMER)	17
4.5.1	Kompetansemål	18
4.5.2	Læremidler	18
5.	LINJEFAG: BIBEL OG DISIPPELSKAP	19
5.1.	FORMÅL	19
5.2.	SLUTTIVURDERING PÅ FAGOMRÅDET	19
5.3.	FORDYPNING I BIBELEN OG DEN KRISTNE TRO (45 TIMER)	19
5.3.1	Kompetansemål	19
5.3.2	Læremidler	19
5.4.	EVANGELISERING, MISJON OG DIAKONI (25 TIMER)	20
5.4.1	Kompetansemål	20
5.4.2	Læremidler	20
5.5.	KOMMUNIKASJON OG KREATIV FORMIDLING (44 TIMER)	20
5.5.1	Kompetansemål	20
5.5.2	Læremidler	20
5.6.	PERSONLIG UTVIKLING OG SJELESORG (45 TIMER)	20
5.6.1	Kompetansemål	20
5.6.2	Læremidler	21
5.7.	LEDELSE OG MENIGHETSUTVIKLING (45 TIMER)	21
5.7.1	Kompetansemål	21
5.7.2	Læremidler	21
5.8.	TEAMARBEID (128 TIMER)	21
5.8.1	Kompetansemål	21
5.8.2	Læremidler	22
6.	LINJEFAG: BIBEL OG IDRETT	23
6.1	FORMÅL	23
6.2	SLUTTIVURDERING	23
6.3	LEDERTRENING (45 TIMER)	23
6.3.1	Kompetansemål	23
6.3.2	Læremidler	24
6.4	BALLSPILL (55 TIMER)	24
6.4.1	Kompetansemål	24
6.4.2	Læremidler	24
6.5.	FRILUFTSLIV (35 TIMER)	24
6.5.1	Kompetansemål	24
6.5.2	Læremidler	25
6.6.	VANNSPORT (45 TIMER)	25
6.6.1	Kompetansemål	25
6.6.2	Læremidler	25
6.7.	VINTERDRETT (45 TIMER)	25
6.7.1	Kompetansemål	25
6.7.2	Læremidler	26
6.8.	IDRETT OG KRISTEN TRO (171 TIMER)	26
6.8.1	Kompetansemål	26
6.8.2	Læremidler	26
7.	LINJEFAG: BIBEL OG MUSIKK	27
7.1	FORMÅL	27
7.2	SLUTTIVURDERING	27
7.3	MUSIKKPRODUKSJON (117 TIMER)	27
7.3.1	Kompetansemål	27
7.3.2	Læremidler	28
7.4	MUSIKKUTØVING (180 TIMER)	28
7.4.1	Kompetansemål	28
7.4.2	Læremidler	28

7.5 CREW (180 TIMER)	28
7.5.1. <i>Kompetansemål</i>	29
7.5.2. <i>Læremidler</i>	29
7.6 PROSJEKTARBEID (36 TIMER)	29
7.6.1. <i>Kompetansemål</i>	29
7.6.2. <i>Læremidler</i>	29
8. VALGFAG (90 TIMER).....	30
8.1 FORMÅL	30
8.2. SLUTTIVURDERING	30
8.3. KOR (45 TIMER).....	30
8.3.1. <i>Kompetansemål</i>	30
8.3.2 <i>Læremidler</i>	30
8.4. LOVSANGSTEAM/BAND (45 TIMER)	30
8.4.1. <i>Kompetansemål</i>	31
8.4.2. <i>Læremidler</i>	31
8.5. TROSFORSVAR (45 TIMER).....	31
8.5.1. <i>Kompetansemål</i>	31
8.5.2. <i>Læremidler</i>	31
8.6. MEDIA (45 TIMER)	31
8.6.1. <i>Kompetansemål</i>	31
8.6.2. <i>Læremidler</i>	31
8.7. PSYKOLOGI OG LIVSMESTRING (45 TIMER)	32
8.7.1. <i>Kompetansemål</i>	32
8.7.2. <i>Læremidler</i>	32
8.8 HANDY (45 TIMER)	32
8.8.1. <i>Kompetansemål</i>	32
8.8.2 <i>Læremidler</i>	32
8.9 HYBELMAT (45 TIMER)	32
8.9.1. <i>Kompetansemål</i>	32
8.9.2 <i>Læremidler</i>	33
8.10 SPRÅK (45 TIMER).....	33
8.10.1. <i>Kompetansemål</i>	33
8.10.2 <i>Læremidler</i>	33
8.11 IDRETT (45 TIMER).....	33
8.11.1. <i>Kompetansemål</i>	33
8.11.2 <i>Læremidler</i>	33
8.12 TUR OG FRILUFTSLIV (45 TIMER)	34
8.12.1. <i>Kompetansemål</i>	34
8.12.2. <i>Læremidler</i>	34
8.13. FORDYPNING I BIBELEN OG DEN KRISTNE TRO (45 TIMER)	34
8.3.1 <i>Kompetansemål</i>	34
8.3.2 <i>Læremidler</i>	34
8.14. DANS (45 TIMER).....	35
8.14.1 <i>Kompetansemål</i>	35
8.14.2. <i>Læremidler</i>	35

1. INNLEDNING

1.1. INTRODUKSJON AV ANSGAR BIBELSKOLE

1.1.1. Verdigrunnlag

Ansgar Bibelskoles virksomhet er basert på et kristent verdigrunnlag. Sentrale elementer i verdigrunnlaget er kristen gudstro, det kristne menneskesynet og kirkens evangeliserings- og forvalteroppdrag.

Ansgar Bibelskoles verdier er: Kunnskap – relasjoner – engasjement

Ansgar Bibelskoles verdiprofil er: Kunnskap som former, relasjoner som forener, engasjement som forandrer

1.1.2. Visjon

Ansgar Bibelskoles visjon er: Skolen som former, forener og forandrer.

1.1.3. Formål

Ansgar Bibelskoles formål er på et kristent verdigrunnlag å utdanne kunnskapsrike, relasjonsorienterte og engasjerte mennesker til arbeid og tjeneste i kirke, kultur og samfunn.

1.1.4. Kunnskap som former

Ansgar Bibelskole vil gi elevene solid teoretisk og praktisk innføring i den kristne tro, hjelp til å mestre livet og relasjoner med andre mennesker, og til å istandsette dem til fremtidige oppgaver i menigheter og arbeidsliv. Undervisningen skal stimulere den intellektuelle nysgjerrigheten hos elevene og utvikle deres evne til refleksjon og innlevelse i andres og eget ståsted og liv. Elevene skal møte et dannelsesideal som også holder fram behovet for omstilling og livslang læring. Dessuten er målet å utdanne selvstendig tenkende mennesker som er i stand til å tilegne seg ny kunnskap og fordomsfritt møte nye innsikter, forestillinger og forhold.

1.1.5. Relasjoner som forener

Ansgar Bibelskole ønsker å gi elevene hjelp til å mestre livet. Gjennom refleksjon, kritisk tenkning og deltakelse i skolens fellesskap og utadrettede virksomhet, er det vårt mål at elevene blir trygge i egen tro og identitet i møte med samfunnslivet. Målsettingen er å gi elevene hjelp til å utvikle sine åndelige, kulturelle og praktiske ferdigheter, samt sin personlige og sosiale kompetanse.

Visjonen om å forene mennesker, skape gode menneskemøter og utvikle relasjonelle holdninger, begrenses ikke av skolens vegger og tak. Ansgarskolens eierorganisasjon, Misjonskirken Norge, har alltid lagt en stor økumenisk visjon til grunn for sin virksomhet – Guds barns enhet og menneskers frelse. Denne visjonen har Ansgarskolen alltid delt. I en tid med økt polarisering mellom mennesker, hatretorikk og økende konflikter mellom mennesker, folkegrupper og nasjoner – ser vi en forsterket utfordring til å bidra med relasjonsskapende arbeid og gode menneskemøter.

Vi legger vekt på at skolen skal være åpen for kristne fra alle kirkesamfunn. Vi arbeider for gjensidig forståelse og respekt for andres oppfatninger og overbevisninger. Det tverrkirkelige miljøet ved bibelskolen stimuleres ved at elevene møtes på tvers av kirketilhørighet og kulturell bakgrunn.

1.1.6. Engasjement som forandrer

Ansgarskolen ønsker kontinuerlig å utfordre både studenter og ansatte til å bli forandringsagenter. Alle trenger vi å bli utfordret til å være opptatt med noe mer enn oss selv, og til å bry oss om det samfunn og den verden vi lever i.

Ansgarskolens historie har vært preget av et engasjement til å forkynne budskapet om Jesus Kristus til alle mennesker, og til arbeid og tjeneste som kan endre livsvilkårene både for enkeltpersoner og samfunnet rundt oss. I dag utfordres vi alle til fornyet engasjement for fred og forsoning, menneskerettigheter, bærekraftig utvikling og miljøvern.

Fremtiden skapes av mennesker som ønsker å forandre verden, som har med seg en indre motivasjon for å engasjere seg i noe som er større enn dem selv.

1.1.7. Fra oppstart til dagens bibelskole

Ansgar Bibelskole eies og drives av Misjonskirken Norge. Bibelskolen har sine historiske røtter i Det Norske Misjonsforbunds «Misjonsskole», som ble opprettet i 1913. Ansgar Bibelskole slik vi kjenner den i dag ble opprettet i 1959, og har helt siden starten vært åpen for elever fra alle kirkesamfunn. Siden midten av 1960-tallet hadde skolen tilhold på Vettakollen i Oslo, inntil den i 1988 flyttet til sine nåværende lokaliteter på Hånes i Kristiansand.

Ansgar Bibelskole er en del av det evangelikale kirkelandskapet. Den evangelikale bevegelse bygger på en grunnleggende tillit til Bibelen som Guds ord og som rettesnor for liv og lære. Den kjennetegnes også ved misjonsarbeid og diakoni, et sterkt frivillig engasjement og idealet om likebehandling av alle mennesker. Skolens virksomhet speiler Misjonskirken Norges verdier: raus, rotfestet og relevant.

1.1.8. Linjetilbud

Fra 1990-tallet og fremover har Ansgar Bibelskole fått godkjent flere linjer som gjør at dagens tilbud er som følger:

- Fire førsteårslinjer: Bibel og Disippel, Bibel og Musikk, Bibel og Dans og Bibel og Idrett
- En andreårslinje (TEAM-linja)

Denne studieplanen gjelder førsteårslinjene, mens andreårslinja har sin egen studieplan.

1.2. LOVGRUNNLAG OG MÅLSETTING

1.2.1. Lov om voksenopplæring

Undervisningen ved Ansgar Bibelskole skal skje i samsvar med Lov om voksenopplæring kapittel 4. Formålet med loven er «å fremme livslang læring ved å legge til rette for organiserte læringsaktiviteter ved siden av det formelle utdanningssystemet. Loven skal bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle, og slik fremme den enkeltes utvikling og møte behovene i samfunns- og arbeidslivet» (§ 1, Lov om voksenopplæring).

1.2.2. Vedtekter for Ansgar Bibelskole

Ansgar Bibelskoles vedtekter § 1 lyder som følger: Selskapets virksomhet er på et kristent verdigrunnlag å utdanne kunnskapsrike, relasjonsorienterte og engasjerte mennesker til arbeid og tjeneste i kirke, kultur og samfunn. Selskapets virksomhet søkes virkeliggjort i samsvar med Bibelen, Den apostoliske trosbekjennelse og Lausannepakten.

1.2.3. Målsetting

Ansgar Bibelskoles målsetting er:

- å utdanne elevene til arbeid i kirke og samfunn
- å fremme livslang læring gjennom å gi elevene en solid teoretisk og praktisk innføring i den kristne tro
- å legge til rette for den enkelte elevs livsmestring
- å bidra til utvikling av ansvarsbevisste, samarbeidsorienterte og engasjerte mennesker ut fra et kristent verdigrunnlag
- å gi undervisning som holder høy faglig og pedagogisk standard.
- å gi elevene redskap for å forstå og arbeide med ulike formidlingssituasjoner
- å gi elevene grunnleggende kunnskap innenfor det enkelte fagområde
- å gi elevene kompetanse til å omsette teori til praksis
- å fremme verdier som forståelse, fred, toleranse, likestilling og likeverd
- å tilby elevene et fellesskap som fremmer respekt for mennesker med ulik tro, kulturell bakgrunn og verdier

1.3. UNDERVISNING, ARBEIDSMÅTER OG LÆRINGSPROSESS

1.3.1. Undervisning og arbeidsmåter

All undervisning blir gitt med utgangspunkt i skolens verdigrunnlag.

Undervisningen skal være variert, praktisk og relevant med stor grad av elevmedvirkning i metodevalg. Metoder som fremmer samarbeid, fellesskap og refleksjon står sentralt. I tillegg til tradisjonell undervisning bruker vi praktiske øvelser, prosjektbasert gruppearbeid, selvstudium, oppgaveskriving, personlig veiledning (i grupper, med faglærer, studentpastor og/eller mentor), studieturer, ekskursjoner og fremføringer. Studieturene er ledet av skolens lærere som har ansvaret for undervisningen og opplegget.

Det legges vekt på elevenes egenaktivitet og oppøving til selvstendig, kreativt og kritisk arbeid og refleksjon.

Sosialt samspill, veiledning og samarbeid er viktige elementer i læringsprosessen. Slik kompetanse bygger blant annet på faglig og didaktisk dyktighet og er en forutsetning for trygghet og samspill i sosiale sammenhenger. I denne sammenheng er det også viktig å oppøve evnen til å observere, lytte og forstå andres synspunkter.

1.3.2. Læremidler

Til alle fag har skolen utarbeidet en liste over læremidler. Mengden litteratur, hvilken type og hvordan litteraturen brukes avgjøres i hovedsak av fagets karakter. I tillegg kommer kompendier som den enkelte faglærer har utarbeidet. Litteraturlistene er et utgangspunkt og kan erstattes av tilsvarende litteratur dersom det kommer tilsvarende nyere faglitteratur på området, og/eller dersom det ikke lenger er mulig å få tak i den litteraturen som står i litteraturlista.

Bibelen er hovedboken på skolen og et naturlig utgangspunkt for undervisningen. Vi bruker en bibelleseplan som er tilpasset skolens kalender hvert år, og som legger opp til at elevene leser gjennom Bibelen på ett år.

1.4. VURDERING

1.4.1. Retningslinjer for vurdering

Læreplanen «skal gjøre kjent for eleven hva som er målene for opplæringen og hva som blir vektlagt i vurderingen av elevens kompetanse».

1.4.2. Grunnlaget for vurdering

Eleven skal møte til og delta aktivt i opplæringen, slik at læreren får grunnlag for å vurdere elevens kompetanse. Grunnlaget for vurdering er kompetansemålene, slik de er nedfelt i læreplanen. Vurdering skal være mest mulig objektiv og saklig i forhold til elevens måloppnåelse. Det er kun grad av måloppnåelse i forhold til kompetansemålene som skal vurderes.

1.4.3. Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal gis med sikte på faglig utvikling, og benyttes som redskap i læringsprosessen. Underveisvurderingens hensikt er at elevene skal forstå hva de skal lære og hva som forventes av dem. De skal få tilbakemelding og råd om hvordan de kan forbedre seg. Elevene skal være involvert i eget læringsarbeid ved å vurdere eget arbeid.

Underveisvurderingen skal gis løpende og systematisk og kan være både muntlig og/eller skriftlig. Underveisvurdering av opplæringen vurderes til bestått/ikke bestått. Underveisvurderingen gis på fagområdenivå.

1.4.4. Sluttvurdering

Sluttvurderingen skal gi informasjon om elevens måloppnåelse ved avslutningen av opplæringen i fag. Sluttvurderingen gjennomføres som eksamen med vurderingen bestått/ikke bestått. Sluttvurderingene som blir gitt ved avslutningen av opplæringen føres på vitnemålet. Sluttvurderingen gis på fagområdenivå.

Grunnlaget for vurderingen «bestått» i opplæringen er en vurdering av at eleven har den påkrevde kompetanse ut fra de kompetansemålene som er satt i læreplanen.

1.4.5. Vitnemål

Ved skoleårets avslutning vil elevene få tildelt vitnemål som inneholder:

- hvilket utdanningsprogram eleven har deltatt på
- hvilke fagområder eleven har deltatt på og hva slags fag disse inneholder
- oppnådd sluttvurdering på fagområdene (bestått/ikke bestått) og i enkeltfag (bestått/ikke bestått)
- elevens fravær: dager og timer
- dato og underskrift av rektor og inspektør

2. OVERSIKT OVER FAGOMRÅDER OG FAG

Formålet for Ansgar Bibelskole søkes realisert ved at elevene arbeider med de tre fagområdene Fellesfag, Linjefag og Valgfag. Skolen tar sikte på å gi elevene en innføring i fagene som tilhører de tre fagområdene.

Illustrasjon av fagområdenes inndeling:

De tre fagområdene er igjen inndelt i ulike fag. Nedenfor følger en oversikt over hvilke fag som hører hjemme under de tre fagområdene. Alle referanser til timetall i fagplanen er gjort i klokketimer á 60 minutter.

Fagområde	Fag	Totaltimer (850)
Fellesfag: Kristen tro og livsmestring	Bibelen	114
	Troslære	124
	Tro og identitet	45
	Spiritualitet og bønn	45
	Fellesskapsliv	152
		SUM: 480
Linjefag: Dans	Personlig utvikling og praktisk ledertrening	65
	Danseteknikk og danseformidling	190
	Danseteori	25
		SUM: 280
Linjefag: Disippelskap	Fordypning i Bibelen og den kristne tro	45
	Evangelisering, misjon og diakoni	25
	Kommunikasjon og kreativ formidling	45
	Personlig utvikling og sjelesorg	45

	Ledelse og menighetsutvikling	45
	Teamarbeid	128
		SUM: 280
Linjefag: KRIK		
	Ledertrening	45
	Ballspill	55
	Friluftsliv	35
	Vannsport	45
	Vinteridrett	45
	KRIK	95
		SUM: 280
Linjefag: Musikk	Velg to av de tre fagene:	
	<i>Enten</i> Musikkproduksjon	122
	<i>Eller</i> Musikkutøving	122
	<i>Eller</i> Crew	122
	Prosjektarbeid	36
		SUM: 280
Valgfag		
	Ulike valgfag	Hvert valgfag er 45 timer
		SUM: 90

3. FELLESFAG: KRISTEN TRO OG LIVSMESTRING

3.1. FORMÅL

Formålet for fagområdet er å gi elevene grunnleggende innsikt i den kristne tro gjennom Bibelen. Fagområdet tar sikte på å gjøre eleven kjent med Jesus, som er Bibelens sentrum. Fagområdet tar sikte på å modellere et bibelsyn som bygger på at Bibelen alene er autoritet i kristen tro og lære.

Undervisningen skal gi kunnskap om kristen troslære, historie og etikk, og bidra til trygghet på eget kristent ståsted. Undervisningen skal stimulere til refleksjon rundt Bibelens bruk i dagens kultur og offentlig debatt. Undervisningen skal bidra til respekt for andres tro og overbevisning i det tverrkirkelige landskapet og i det livssyns åpne samfunnet. Endelig sikter fagområdet mot videreformidlingen av det kristne budskap i misjon, diakoni og evangelisering.

Undervisningen skal hjelpe elevene til trygghet på egen identitet og tro i møte med livet. Undervisningen skal bidra til at elevene kan bruke sine gaver og talenter aktivt i menighet og misjon, arbeidsliv og samfunnsliv. Slik skal elevene veiledes til å være positive bidragsytere i de lokale, nasjonale og internasjonale sammenhengene de står i. Undervisningen skal gi elevene erfaring med ulike trospraksiser.

I fellesfagene skal elevene møte et dannelsesideal som peker på viktigheten av og behovet for omstilling og livslang læring. Fagområdet skal også trekke veksler på elevenes egne tanker og refleksjoner omkring livsmestring og identitet. Slik skal elevene stimuleres til å utforske verden og stå fram med egne meninger og vurderinger.

3.2. SLUTTIVURDERING

Sluttvurderingen gjennomføres som en skriftlig eksamen med vurderingen bestått/ikke bestått.

3.3. BIBELEN (114 TIMER)

Faget skal gi en innføring i, og oversikt over de bibelske bøker. Faget behandler viktige bibelteologiske emner, Bibelens innledningslære og tilblivelseshistorie. Undervisningen tilrettelegger for at elevene skal lese gjennom hele Bibelen i løpet av skoleåret.

3.3.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- beskrive Bibelens hovedinnhold, ulike sjangre og forholdet mellom Bibelens sentrum og periferi
- gjøre rede for Bibelens tilblivelseshistorie og virkningshistorie i den første kristne tid
- reflektere over utvalgte bibelske tekster og sentrale bibelteologiske temaer
- diskutere Bibelens budskap i møte med dagens samfunn

3.3.2. Læremidler

Bibelen. Ulike utgaver.

Hvalvik R. og Stordalen T.: *Den Store Fortellingen*. Det Norske Bibelselskap, 2009.

Hagelia, H.: *Hvordan lese Det gamle testamente*. Cappelen Damm 2017.

3.4. TROSLÆRE (124 TIMER)

Fagets tyngdepunkt er kristendommens troslære, men behandler også kristendommens historie og etiske spørsmål. Troslæren handler om spørsmål knyttet til læren om Gud, læren om mennesket, læren om den skapte verden og bibelsyn. Det historiske og etiske perspektivet handler om hvordan kristendommens lære reflekteres og anvendes historisk og i dagens samfunn. Faget skal også gi et innblikk i ulike kirkesamfunns og utvalgte religioners lære og praksis.

3.4.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- reflektere over og diskutere sentrale punkter i den kristne troslære
- gjøre rede for utvalgte emner i kristendommens historie
- drøfte sentrale etiske spørsmål og anvende den kristne etikken på aktuelle samfunnsspørsmål
- diskutere hvordan den kristne tro kan forsvares i dagens samfunn (apologetikk)
- reflektere over likheter og forskjeller mellom ulike kristne trossamfunn og andre religioner

3.4.2. Læremidler

Hegstad, H: Gud, verden og håpet. *Innføring i kristen dogmatikk*. Luther forlag, 2015.
Davidsen, B.A.: *Svar på tiltale*. Lunde Forlag, 2018.
Hellenes, Ingvild (red.): *Grill en kristen*. Veritas, 2017.
Heiene, Gunnar og Thorbjørnsen, Svein Olaf.: *Fellesskap og ansvar. Innføring i kristen etikk*. 2.utg. Universitetsforlaget, 2011
Tjørhom, O (red.): *Kirkesamfunn i Norge*. Cappelen Damm, 2018
Elstad H og Halse P: *Illustrert norsk kristendomshistorie*. Fagbokforlaget 2002
Rian D og Vogt K: *Verdensreligioner i Norge*. Universitetsforlaget 2018.

3.5. TRO OG IDENTITET (45 TIMER)

Faget skal gi eleven mulighet til å reflektere over eget liv, tro og identitet – og forholdet mellom disse. Faget gir innblikk i hvordan kristen tro kan omsettes i eget liv. Faget gir i tillegg hjelp til å utforske nådegaver og talenter, kall og tjeneste. Sjelesorg og veiledning inngår også som en del av faget.

3.5.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- reflektere over og utforske eget liv, tro og identitet – og forholdet mellom dem
- utforske og reflektere over nådegaver, kall og tjeneste
- anvende kunnskap fra sjelesorg og veiledning og reflektere over hvordan dette påvirker egen identitet

3.5.2. Læremidler

Jørgensen, J.P.: *Sterk nok til å være svak*. Luther Forlag, Oslo 1999
Elstad, Gunnar. *Livshistorie og følelser*. Lunde forlag. 2000.
Gjerme, Øystein. *Vi vil. Frivillighet i menighet*. Hermon Forlag 2018.

3.6. SPIRITUALITET OG BØNN (45 TIMER)

Faget gir en innføring i hva Bibelen lærer om spiritualitet, bønn, og ulike måter å praktisere spiritualitet på. Faget gir et innblikk i hvordan ulike kirkesamfunn og tradisjoner praktiserer

spiritualitet og bønn. Faget behandler temaer som: ulike former for spiritualitet, hvorfor vi skal be, stillhet og meditasjon, å lytte til Guds stemme og ulike former for forbønn.

3.6.1 Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for hva Bibelen lærer om spiritualitet og bønn
- bruke forskjellige former for spiritualitet og bønn
- reflektere over ulike kirkesamfunns og tradisjoners spiritualitet og bønnepraksis

3.6.2 Læremidler

Hallesby: *Fra bønnens verden*. Lunde forlag 1984.

Hartley F.A.: *Alt ved bønn*. Frihet forlag. 2005.

3.7. FELLESKAPSLIV (152 TIMER)

Faget dreier seg om å få erfaring med hvordan kristen tro kan praktiseres gjennom øvelser som bibellesning, bønn, nattverdsfeiring, lovsang og sosialt samvær. I faget inngår felles samlinger, aktiviteter, turneer og studieturer for alle skolens elever. Elevene får ansvar for å lede, gjennomføre og evaluere ulike samlinger i løpet av skoleåret.

En viktig del av faget er turne og/eller studietur der elevene får praktisere det de har lært på skolen, og der lærerne deltar. Turneprogrammet kan spenne over ulike musikalske innslag fra elevene på *Bibel og Musikk*, til danseopptredener fra elever på *Bibel og Dans*, innslag fra elever på *Bibel og Disippel* og *Bibel og KRIK*, samt aktiviteter som rigging av teknisk scene- og musikkutstyr og andre kulturelle innslag. Noe av hensikten med turneene er at elevene skal være aktive bidragsytere i turneprogrammet og bidra med ulike kulturelle og musikalske innslag på bakgrunn av hva de har jobbet med i undervisningen. Lærere på bibelskolen deltar under hele skoleturneen/studieturen.

3.7.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- reflektere over hvordan kristen tro kan praktiseres i felleskap med andre
- reflektere over sine gaver og talenter
- planlegge, gjennomføre og evaluere ulike sosiale samlinger, turneer og studieturer
- planlegge og organisere møter, andakter og musikk-samlinger
- reflektere over bibelteksters relevans i dag for kristen livsførsel og kristen spiritualitet
- anvende lovsang, bønn, forkynnelse og kristent fellesskap i større og mindre grupper
- planlegge og organisere samtalegrupper og kritisk vurdere hvordan ulike valg påvirker gruppene fungerer

3.7.2. Læremidler

Bibelen (ulike utgaver)

Bibelleseplan

Richard Foster: *Veier til glede*. Luther Forlag 2001.

Thomas Sjödin: *Den som finner sin plass, tar ingen annens*. Vårt Land 2017.

Elstad, Gunnar: *Livshistorie og følelser*. Lunde Forlag 2000.

Peter og Joel Halldorf: *De fulgte Jesus*. Luther 2015. Ulike kompendier

4. LINJEFAG: BIBEL OG DANS

4.1 FORMÅL

Dans er et fagområde som involverer både kropp, tanke og sinn. Fagområdet *Dans* skal istandsette elevene til danserelaterte lederverv i hovedsakelig kirke og menighet, men også kultur og idrettsliv. Fagområdet fokuserer først og fremst på å danse, og gjennom teknikktraining å bedre og å utvikle elevenes danseferdigheter. I undervisningen vil elevene bli gitt redskaper som kan utruste dem til å ha danselederverv i kirke og menighet og i det frie kultur- og idrettsliv. Det vil være fokus på danseteknikk og danseformidling, samt faget danseteori. Sammen skal disse fagene gi elevene et godt grunnlag til å drive med dans. Dans er en fysisk aktivitet, men også en kommunikasjonsform og et kunstuttrykk. Elevene skal få innsikt i perspektiver som det å lære hvordan dansetrening påvirker kropp og helse, men også hvordan en kan bruke dans som uttrykksform. Dans taler med et nonverbalt språk og elevene skal få trening i å benytte seg av denne kommunikasjonsformen. Gjennom deltakelse, observasjon og refleksjon vil elevene bli gjort bevisst på dansens muligheter som fysisk aktivitet og formidlingsmedium.

Det er spesielt viktig at elevene sammen med medelever og lærer får reflektert over spørsmål som: *Hvorfor bruke dans i kirke og menighet? Hvordan bruke dans i kirke og menighet?* Ved å reflektere over slike spørsmål skal elevene utrustes og bevisstgjøres som danseledere.

For å bli en dyktig danser og danseleder er det viktig at elevene lærer å bruke kroppen på en god og hensiktsmessig måte, slik at de unngår å skade seg selv og andre. Slike emner vil tas opp i både den teoretiske og den praktiske delen av undervisningen.

Dansehistorie skal hjelpe elevene til å sette dansen inn i en historisk sammenheng. Undervisningen vil gi elevene kjennskap til hovedtrekkene i den sceniske dansens historie og utvikling. Elevene vil få innsikt i dansens historie og utvikling. Elevene vil få kunnskap om hva Bibelen sier om dans, hvilket syn kirken har hatt på dans og hvilken plass dans har hatt i kirkens historie og hvordan situasjonen er i dag.

Anbefalte forkunnskaper

Fagområdet *Dans* forutsetter ingen spesielle forkunnskaper i form av egenferdighet i de enkelte dansestilarter. Det er likevel en fordel å være i normalt god form ved skolestart for å få fullt utbytte av undervisningen.

4.2 SLUTTVALDERING

Sluttvurdering skal gi informasjon om kompetansen til eleven ved avslutning av opplæringen på fagområdet. Sluttvurdering skal gi informasjon om elevens måloppnåelse ved avslutningen av opplæringen i fag.

Sluttvurderingen gjennomføres som en skriftlig eksamen med vurderingen bestått/ikke bestått. Vurderingen på fagområdet føres på vitnemålet.

4.3 PERSONLIG UTVIKLING OG PRAKTISK LEDERTRENING (65 TIMER)

Faget *Danseledertrening* skal gi elevene de nødvendige kunnskaper og redskaper for å være leder av en dansegruppe i kirke og menighet eller i frivillig kultur- og idrettsliv. Undervisningen vil ha fokus på å utruste elevene til å kunne drive dansegrupper for barn og unge.

4.3.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at elevene skal kunne:

- planlegge og gjennomføre danseundervisning for barn og ungdom
- reflektere over pedagogiske virkemidler
- gjøre bruk av ulike undervisningsmetoder
- gjøre rede for hvordan barn og unge utvikler seg motorisk og kognitivt
- gjøre rede for danseundervisningens plass og muligheter innenfor kirke- og menighetsliv
- reflektere over lederrollen og grunnleggende ledelsesprinsipper i en undervisningssetting

4.3.2. Læremidler

Dans på timeplanen, fagdidaktisk grunnbok Åse Løvset Glad, (c) Tell Forlag AS 2002

Forankring og Fornyelse, Hildegunn Schuff, (c) Portal 2013

Kunsten å danse for Gud, Martin Mofjord, Acta Forlag 2006

4.4 DANSETEKNIKK OG DANSEFORMIDLING (190 TIMER)

Faget *Danseteknikk og danseformidling* er et praktisk fag, hvor det å danse står i fokus. Her vil elevene få grunnleggende opplæring i scenisk danseteknikk (bl.a. hovedgenrene innen dansefaget: klassisk ballet, jazzdans og moderne/samtidsdans) og danseformidling (improvisasjon, koreografi og danseproduksjon). Faget inneholder også en studietur.

4.4.1 Kompetansemål Danseteknikk

Mål for opplæringen er at elevene skal kunne

- reflektere over rett bruk og plassering av kroppen
- anvende funksjonell danseteknikk
- anvende styrke, spenst, balanse, bevegelse, koordinasjon og kondisjon
- reflektere over dans som kunstnerisk og formidlende uttrykk
- ha innsikt i ulike danseteknikker å kjenne, samt kunne skille dem fra hverandre

4.4.2 Kompetansemål Danseformidling

Mål for opplæringen er at elevene skal kunne

- anvende improvisasjon som redskap i en koreografisk prosess
- koreografere danser tiltenkt ulike alders- og ferdighetsgrupper
- planlegge og gjennomføre danseforestillinger alene eller sammen med andre

4.4.3 Læremidler

Scenisk dans 1, (c) Tell Forlag AS 2006, Heidi M. Haraldsen, Ingebjørg Hippe, Toni Kristensen, Eli Torvik,

Dansekompisisjon og koreografi, Haraldsen (red.) Domgalla, Eriksen, Gellein, Nilssen, Torvik, (c) Tell Forlag AS 2010

4.5 DANSETEORI (25 TIMER)

Faget *Danseteori* skal gi elevene teoretisk kunnskap som skal legges til grunn for den praktiske undervisningen i fagområdet Dans.

4.5.1 Kompetansemål

Mål for opplæringen er at elevene skal kunne

- ha innsikt i dansens historie
- gjøre rede for dans i Bibelen og dansens plass i kirke og menighet
- anvende grunnleggende danseterminologi som brukes innenfor de tre sceniske danseteknikkene
- gjøre rede for kroppens anatomi og grunnleggende ernæringslære.

4.5.2 Læremidler

Haraldsen (red.) C. Eeg Tverbakk, S. Mæland, A. Fiskvik: *Scenetreff - Dans, estetikk og samfunn 1-2*

Haraldsen (red.) Domgalla, Eriksen, Gellein, Nilssen, Torvik: *Scenetreff - Dansekomposisjon og koreografi*

Tina Hessel: *Funksjonell Danseanatomi*, Forlaget vett og viten AS 2009 eller 2011

Lisa Howell: *Level 1 «Dance teacher & Practitioner Training»* Perfect Form Physio 2014

Lisa Howell: *Level 2 “Dance teacher & Practitioner Training”* Perfect Form Physio 2014

5. LINJEFAG: BIBEL OG DISIPPELSKAP

5.1. FORMÅL

Bibel og disippelskap gir en fordypning i Bibelen og den kristne tro, samt hvordan denne skal formidles i menighet og misjon. Fagområdet skal også bidra til personlig og åndelig utvikling, samt gi elevene kjennskap til hvordan man jobber i team.

Fagområdet gir innblikk i hvordan bibelkunnskap kan omsettes i personlig etterfølgelse av Jesus som læremester for mennesker også i dagens samfunn. Fagområdet vil legge til rette for at eleven kan erfare hva et disippelliv innebærer i praksis.

Undervisningen skal hjelpe elevene til å reflektere over hvordan erfaringer preger deres liv og troshistorie. Målsettingen er å gi elevene redskap til selvledelse. Fagområdet gir elevene kunnskap om ledelse av menigheter og ideelle organisasjoner.

Elevene fordypet seg i hvordan man kan formidle evangeliet i Norge og i andre land og kulturer. Fagområdet gir innføring i kreativ kommunikasjon og kontekstuell formidling. Målsettingen er at elevene skal kunne anvende denne kunnskapen både nasjonalt og internasjonalt. Fagområdet bidrar til utvikling av kulturforståelse, toleranse og respekt på tvers av ulike religioner og kulturer.

5.2. SLUTTIVURDERING PÅ FAGOMRÅDET

Sluttvurderingen gjennomføres som en skriftlig eksamen med vurderingen bestått/ikke bestått.

5.3. FORDYPNING I BIBELEN OG DEN KRISTNE TRO (45 TIMER)

Faget gir en fordypning i Bibelen og den kristne troslære. Faget gir en innføring i utvalgte kristne trossamfunns lære og liv. Elevene vil også arbeide med utvalgte temaer og tekster fra Bibelen. Videre handler faget om å gå i dybden på utvalgte dogmatiske og etiske emner som har særlig relevans for unge mennesker.

5.3.1 Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- reflektere over og fortolke utvalgte bibelske tekster
- gjøre rede for ulike kristne kirkesamfunns lære og praksis
- reflektere over sentrale dogmatiske temaer i den kristne tro
- reflektere over hva det innebærer å være en Jesu disippel i dag

5.3.2 Læremidler

Hegstad, Harald: *Gud, verden og håpet. Innføring i kristen dogmatikk*. Luther Forlag 2015
 Heiene, Gunnar og Thorbjørnsen, Svein Olaf.: *Felleskap og ansvar. Innføring i kristen etikk*. 2.utg. Universitetsforlaget, 2011.
 Råmunddal, L.: *Disippelliv. Kristusetterfølgelse i lys av Filipperbrevet*. Luther Forlag, 2000.
 Tveitereid, K.: *En helt overkommelig disippel*. Det norske bibelselskap, 2005.
 Sagrusten, Hans Johan. *Rik bibelbruk*. Verbum 2018.
 Tjørhom, Ola (red.). *Kirkesamfunn i Norge. Innføring i kirkesamfunn*. Cappelen Damm 2018.

5.4. EVANGELISERING, MISJON OG DIAKONI (25 TIMER)

Faget gir innføring i temaer som misjon og evangelisering i Bibelen, forbilder og troshelter i misjonshistorien, formidling av troen i ord og diakonal handling. Faget gir kunnskap om og praktisk innføring i hvordan den kristne tro kan videreformidles både i Norge og i andre deler av verden. Faget bidrar til refleksjon rundt tematikken kall og tjeneste. Faget berører også hvilke utfordringer møtet mellom ulike kulturer og religioner gir.

5.4.1 Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for hva Bibelen lærer om misjon og evangelisering
- reflektere over kall og tjeneste, historisk og i dag
- diskutere utfordringer og muligheter ved kultur- og religionsmøter
- gjøre rede for ulike former for evangelisering

5.4.2 Læremidler

Berntsen J M (red.): *Missiologi i dag*. Universitetsforlaget 2004

Eskilt, I: *Å høre Guds stemme*. Athenum forlag. 1991

Solheim, D: *Guds rike er kommet nær*. FIH 2011

Ulike kompendier

5.5. KOMMUNIKASJON OG KREATIV FORMIDLING (44 TIMER)

Faget handler om premisser for god og hensiktsmessig kommunikasjon. Faget legger vekt på å oppøve elevenes ferdigheter i ulike formidlingssituasjoner. Faget gir en innføring i bruk av forskjellige virkemidler i forkynnelse og undervisning.

5.5.1 Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- beskrive prinsipper for hensiktsmessig kommunikasjon
- bruke ulike metoder og teknikker for god kommunikasjon
- anvende digital kompetanse for søk etter ressursmateriale for forkynnelse og undervisning
- anvende varierte uttrykksformer for ulike mottakergrupper

5.5.2 Læremidler

Ekra, A. K. m.fl.: *Kreative Andakter*. Det Norske Misjonsforbunds Ungdom

Warren, Rick: *How to Communicate to Change Lives*. Kurshefte, udatert.

Andy Stanley. *Communicating for a change*. North Point 2006.

5.6. PERSONLIG UTVIKLING OG SJELESORG (45 TIMER)

Faget handler om å tilrettelegge for økt selvforståelse og personlig og åndelig utvikling. Elevene får innføring i ulike personlighetstyper, samtaleteknikker og grensesetting. Elevene får også innføring i hvordan de kan skrive sin troshistorie.

5.6.1 Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for ulike personlighetstyper og personlighetstrekk
- reflektere over selvforståelse og søken etter identitet

- diskutere behovet for selvbekreftelse og et godt selvbylde
- reflektere over eget liv og troshistorie
- reflektere over hva sjelesorg og veiledning kan bety i menneskers liv

5.6.2 Læremidler

Bertelsen, P.: *Personlighetspsykologi Innføring i Myers-Briggs Type Indicator* (kompendium)
 Engedal, L. G. og J. P. Jørgensen: *Min troshistorie. En kort innføring i hvordan skrive og dele troshistorie i en gruppe.*
 Jørgensen, Jens Petter. *Når troen setter spor.* Lunde forlag 2014
 Jørgensen, Jens Petter. *Sterk nok til å være svak.* Lunde forlag 2016.
 Leenderts, Torborg Aalen. *Når glassflaten brister.* Det Norske Bibelselskap 2007.

5.7. LEDELSE OG MENIGHETSUTVIKLING (45 TIMER)

Faget handler om hvordan det er å lede en menighet, en kristen/ideell organisasjon eller en barne- eller ungdomsgruppe i en menighet. Faget gir kunnskap om ledelse, konfliktløsning og hvordan drive endringsledelse. Det legges også til rette for ledertrening. Faget gir også kunnskap om menighetsutvikling, og berører temaer som: Hvordan kan man kan videreutvikle en menighet og hvordan drive menighetsplanting nasjonalt og internasjonalt.

5.7.1 Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- reflektere over ulike egenskaper en leder innen menighets- og organisasjonsliv bør ha
- gjøre rede for konflikthåndtering og endringsledelse i ideelle organisasjoner
- diskutere ulike arbeidsmetoder ved menighetsplanting og menighetsutvikling

5.7.2 Læremidler

Øystein Gjermø: *Tusen hjem. Smågrupper i menighet.* Hermon 2013.
 Andy Stanley: *Deep and Wide.* Zondervan 2016.
 Misjonskirken UNG: *Levende tro.* Nettressurs fra: <https://mknu.no/ungressurser/>.
 Berg, Morten E: *Ledelse, verktøy og virkemiddel.* Universitetsforlaget 2008.

5.8. TEAMARBEID (128 TIMER)

Faget skal gi elevene den nødvendige teoretiske og praktiske kompetanse for å arbeide i team over tid. Faget fokuserer på teamledelse, teamdeltakelse og kommunikasjon i teamarbeid. I løpet av skoleåret arrangeres det fra en til to studieturer ledet av faglærer. Formålet med studieturene er at elevene skal kunne anvende fagkunnskap..

5.8.1 Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge og gjennomføre teamledelse og teamdeltakelse
- tilpasset ulike kulturer, kontekster og målgrupper
- gjøre rede for og diskutere hva som kjennetegner god kommunikasjon og anvende disse i teamarbeidet
- evaluere teamarbeid sammen med andre elever

5.8.2 Læremidler

Robbins H: Team som lykkes. Praktiske råd for vellykket teamarbeid. Egmont Hjemmets forlag 2001.
Ulike kompendier.

6. LINJEFAG: BIBEL OG IDRETT

6.1 FORMÅL

Fagområdet i *Idrett* har sin egenart i arbeidet med praktiske aktiviteter i ulike miljø. Innholdet i fagområdet må derfor i stor grad være praktisk rettet. Elevenes opplevelser og erfaringer gjennom arbeidet med de praktiske aktivitetene kombineres med teoretiske kunnskaper. Et slikt fokus har verdi både som bakgrunn for instruktørfunksjonen og for elevenes egen, personlige utvikling.

Sentralt i alt arbeid som leder står sosialt samspill, veiledning og samarbeid. Slik kompetanse bygger bl.a. på faglig og didaktisk dyktighet og er en forutsetning for autoritet og sikkerhet i sosiale sammenhenger. Flere sider ved samfunnsutviklingen virker fysisk passiverende både på barn og voksne. Variert og lystpreget fysisk aktivitet og trening kan motvirke uheldige følger av denne utviklingen og skape positiv interesse for fysisk aktivitet.

Fagområdet i *Idrett* skal gi en grunnleggende faglig pedagogisk utdanning rettet mot instruksjonsarbeid med barn og unge. Fagområdet har fokus på instruktørverv i det frivillige idrettsliv. I tillegg til egenverdien har idrettsfaget overføringsverdi til andre fag og livsområder, og kan fremme initiativ, samarbeidsevne, kreativitet, trivsel og læring. I løpet av studiet skal elevene, med bakgrunn i opplevelser, kunnskap og ferdighet i idrett, tilegne seg forutsetninger for instruktørarbeid ved å planlegge, tilrettelegge, gjennomføre, veilede og vurdere allsidig fysisk aktivitet i forbindelse med idrettsarbeid i fritiden.

Anbefalte forkunnskaper

Fagområdet i *Idrett* forutsetter ingen spesielle forkunnskaper i form av egenferdighet i de enkelte idretter.

6.2 SLUTTVALDERING

Sluttvurdering skal gi informasjon om kompetansen til eleven ved avslutning av opplæringen på fagområdet. Sluttvurdering skal gi informasjon om elevens måloppnåelse ved avslutningen av opplæringen i fag.

Sluttvurderingen gjennomføres som en skriftlig eksamen med vurdering bestått/ikke bestått. Karakterene som blir gitt ved avslutningen av opplæringen på fagområdene føres på vitnemålet.

6.3 LEDERTRENING (45 TIMER)

Faget *Ledertrening* handler om å gi elevene grunnleggende holdninger som leder og forbilde. Elevene skal trenes i å kunne tenke, være og handle som en leder, og samtidig ta vare på seg selv som menneske og disippel.

6.3.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for hva lederrollen innebærer i arbeidet med å rekruttere og utruste nye ledere.
- planlegge og gjennomføre praktisk arbeid med idrettslige arrangement.

- reflektere over ledelse av idrettsaktiviteter

6.3.2. Læremidler

Halldorf, P.: *Ungt ledarskap*. Stockholm: Inter Skrift, 1987 (utvalgte sider)

Hybel, B.: *Modig lederskap*. 2003 (utvalgte sider)

6.4 BALLSPILL (55 TIMER)

Faget Ballspill vil gi elevene undervisning i følgende disipliner: fotball, håndball, volleyball, basketball og innebandy. Undervisningens siktemål vil i stor grad dreie seg omkring utøverrollen og instruktørrollen.

Elevene vil bli undervist i de ulike disiplinenes tekniske, taktiske og metodiske elementer, samt tilhørende spilleregler og reglement.

6.4.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at elevene skal kunne

- undervise og veilede andre i de utvalgte ballspilldisiplinene.
- gjøre rede for de metodiske, tekniske og taktiske sider ved disiplinene.
- gjøre rede for de ulike disiplinenes spilleregler og reglement som forutsetninger for instruksjon, spill- og kampløp.

6.4.2. Læremidler

Spilleregler med offisielle beslutninger. Norges Fotballforbund. Siste utgave.

Spilleregler med kommentarer. Norges Håndballforbund. Siste utgave.

Internasjonale spilleregler i volleyball. Norges Volleyballforbund. Siste utgave.

Offisielle regler for basketball. Norges Basketballforbund. Siste utgave.

Kampløp for innebandy. Siste utgave. Norges Bandyforbund

6.5. FRILUFTSLIV (35 TIMER)

Faget «Friluftsliv» vil gi elevene undervisning og erfaring med disiplinene fjellvandring, klatring og kano/kajakk. Faget skal gi elevene kunnskap og erfaringer slik at de kan ferdes i naturen på egenhånd og sammen med en gruppe. De skal lære hvordan man kan tilrettelegge og planlegge turer i friluft for seg selv eller for en gruppe uansett årstid.

6.5.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen i disiplinen fjellvandring er at elevene skal kunne

- gjøre rede for overlevelsesferdigheter i fjellet
- gjøre rede for samspillet mennesket/natur
- planlegge og organisere friluftaktiviteter

Mål for opplæringen i disiplinen klatring er at elevene skal kunne

- grunnleggende prinsipper og teknikker for klatring
- gjøre rede for de ulike sikkerhetsrutiner tilknyttet disiplinen
- anvendegrunnleggende klatreteknikk
- anvendegrunnleggende bevegelsesteknikk og treningsmetoder

Mål for opplæringen i disiplinen kano/kajakk er at elevene skal kunne

- grunnleggende sjømannskap og sjøvett generelt relatert til kano/kajakk

- de teknikker som trengs for å anvende kano/kajakk
- anvende kano/kajakk som pedagogisk hjelpemiddel
- gjøre bruk av selvberging ved uhell til sjøs samt kameratredning
- gjøre nytte av værobservasjoner i relasjon til faget
- arrangere og gjennomføre leir i friluft

6.5.2. Læremidler

Mytting, Ivar og Bischoff, Anette: *Friluftsliv*. Gyldendal, Oslo 1999 (utvalgte sider)

Haugsjå, S.: *Ut i naturen. Friluftaktiviteter*. Universitetsforlaget. Siste utgave (utvalgte sider).

Klatring med barn. Norges Klatreforbund 1999 (utvalgte sider).

Alt fagstoff som blir gjennomgått teoretisk eller praktisk i undervisningen er pensum.

6.6. VANNSPORT (45 TIMER)

Faget Vannsport skal gi elevene undervisning og erfaring med utvalgte aktiviteter tilknyttet elementene vind, vann og elv: Kiting, brettseiling, surfing, seiling, kano/kajakk, vannski/wakeboard, konkurransesvømming, ballspill i vann og vanngymnastikk. Undervisningen vil i tillegg gi en innføring i svømming og livredning samt utvikle elevenes egenferdighet, slik at de i størst mulig grad behersker vannmiljøet.

6.6.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at elevene skal kunne

- planlegge og organisere de enkelte aktiviteter med tilhørende sikkerhetsaspekter
- instruere nybegynnere i de respektive aktiviteter i faget
- reflektere over mulighetene som ligger i vind, vann og elv i arbeid med idrett og friluftsliv
- behandle og vedlikeholde utstyr til de enkelte aktiviteter på en forsvarlig og bærekraftig måte

6.6.2. Læremidler

Utvalgte kompendier som omhandler de utvalgte aktivitetene

Blixt, Turid: *Lær å svømme. Begynneropplæring. Trinn 1*. Norges Svømmeforbund 1993 (utvalgte sider).

6.7. VINTERDRETT (45 TIMER)

I faget vinteridrett blir det gitt undervisning i vinteridrettene skileik, langrenn, ishockey og curling. Faget vinteridrett skal gi elevene økt ferdighet og kunnskap om flere av vinteridrettene som utøves blant barn og voksne, f.eks. skileik, alpin, langrenn, ishockey, curling. Det vil bli lagt vekt på at ski- og skøyteidrett, som kan være aktiviteter elevene kan dra nytte av i et arbeid i kirke, samfunn og idrettslag.

6.7.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- instruere andre i vinteridrettene skileik, langrenn, ishockey og curling
- gjøre rede for mulighetene for og verdien av å anvende ski- og skøyteidrett i arbeid med kirke, samfunn og idrettslag

6.7.2. Læremidler

Flemmen, Asbjørn: *Skiløring*. Norges Skiforbund. Universitetsforlaget, 1993 (utvalgte sider).
Alt fagstoff som blir gjennomgått teoretisk eller praktisk i undervisningen er pensum

6.8. IDRETT OG KRISTEN TRO (171 TIMER)

Faget KRIK er ment å gi elevene innsikt i hvordan idrett kan brukes til å formidle kristen tro. Sammen med ledertreningsfaget skal elevene i dette faget lære mer spesifikt om hvordan man leder slikt arbeid.

Gjennom samarbeid med KRIK og/eller andre relevante organisasjoner får elevene delta i lokallagsarbeid og studieturer ledet av faglærer.

6.8.1. Kompetansemål

Mål for undervisningen er at elevene skal kunne

- gjøre rede for hvordan idrett kan brukes til å formidle kristen tro.
- planlegge og gjennomføre lokallagsarbeid og studieturer
- gjøre rede for hvordan kosthold, trenings- og idrettslære kan anvendes i ulike idrettsgrener
- livredning og førstehjelp

6.8.2. Læremidler

Utvalgte kompendier

Statens ernæringsråd for fysisk aktivitet og kosthold

Olympiatoppens råd om trening og helse

Holm, V: *På sporet av noe ekte*. Luther Forlag. 2 opplag. 2017

7. LINJEFAG: BIBEL OG MUSIKK

7.1 FORMÅL

Fagområdet Musikk er sentralt for utdanningsprogrammet *Bibel & Musikk* og søkes realisert ved at elevene under skoletiden skal utvikle et godt grunnlag for pedagogisk arbeid med musikk, samtidig med at de utvikler sine evner til selvstendig arbeid med musikkteori, -produksjon og -utøving. Fagområdet skal sette fokus på musikkens plass og funksjon i kirke og menighet.

I undervisningen vil man fokusere på holdninger, kunnskaper og praktisk kompetanse som hjelper eleven til personlig vekst og gir et musikkfaglig grunnlag for å stå i en undervisningssituasjon i kirke- og samfunnsliv. Undervisningen skal gi elevene en forståelse for musikkfagets estetiske dimensjon, samt at de også skal tilegne seg kunnskaper om og erfaring med musikk som skapende virksomhet.

Et av formålene med fagområdet er å hjelpe elevene til å utøve musikalisk skjønn i omgang med ulike typer musikk, samtidig som de tilegner seg kunnskaper om musikk som kulturuttrykk og samfunnsfenomen før og nå. Hovedmålet med fagområdet er å oppøve elevenes musikalske kunnskaper og ferdigheter til et nivå som gjør at de evner å lede og produsere musikalske aktiviteter i kirke og samfunnsliv, og i frivillig musikk- og kulturliv. Dessuten skal skoleåret være en hjelp for elevene til å utvikle kreative og selvstendige arbeidsmåter, slik at de står godt rustet for fremtidige arbeidssituasjoner.

I fagområdet Musikk skal elevene velge to av følgende tre fag som valgfag innenfor fagområdet: Musikkproduksjon, Musikkutøving og Lyd-, lys- og sceneproduksjon.

7.2 SLUTTVALURDERING

Sluttvurdering skal gi informasjon om kompetansen til eleven ved avslutning av opplæringen på fagområdet. Sluttvurdering skal gi informasjon om elevens måloppnåelse ved avslutningen av opplæringen i fag.

Sluttvurderingen gjennomføres som en skriftlig eksamen med vurderingen bestått/ikke bestått. Vurderingen som blir gitt ved avslutningen av opplæringen på fagområdene føres på vitnemålet.

7.3 MUSIKKPRODUKSJON (117 TIMER)

Faget Musikkproduksjon dreier seg om de ulike prosessene musikk gjennomgår fra den skapes til den presenteres. Elevene skal utvikle kunnskap og ferdigheter innen låtskriving, arrangering, musikkteknologi, notasjon og praktisk studioarbeid, som skal gjøre dem i stand til å lage, utvikle, kritisk vurdere og formidle egne komposisjoner ved hjelp av moderne teknologi.

7.3.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- komponere musikk i ulike populærmusikalske genre
- gjøre rede for og anvende ulike musikalske virkemidler
- arrangere musikk i ulike populærmusikalske stilarter for ulike besetninger

- programmere egen og andres musikk ved hjelp av tilgjengelig dataprogramvare
- notere egen og andres musikk/arrangementer på noter ved hjelp av tilgjengelig dataprogramvare
- spille inn egen og andres musikk
- bearbeide det innspilte materiale (preproduksjon/mix)

7.3.2. Læremidler

Grønager, Johannes: *Groovy!* 2. utgave. Systime 2005.

Schaathun, Sigurd: *Hvordan kan de tro uten å høre? Lydteknikk for menighet (og andre)*. S2audio.no 2011

Tveit, S.: *Harmonilære fra en ny innfallsvinkel*. 2. Utgave. Oslo: Universitetsforlaget 2008.

Kompendier

7.4 MUSIKKUTØVING (180 TIMER)

Faget Musikkutøving dreier seg om å tilegne seg ferdigheter og kunnskap i ulike disipliner knyttet opp til egen musikalitet og formidling av musikk. Det å reflektere over og forstå forholdet mellom teori og praksis er sentralt, samtidig som faget skal hjelpe elevene å utvikle et personlig musikalsk uttrykk og en trygghet på seg selv og sin formidlingssevne. Faget inneholder en studietur.

7.4.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for grunnleggende musikkteori
- anvende musikkteoretisk kunnskap i egen praksis
- gjenkjenne og gjengi sentrale musikalske strukturer
- lede ulike ensembler
- bruke et instrument til å formidle musikk i ulike stilarter
- musisere sammen med andre
- tolke, vurdere og evaluere ulike formidlingsaspekt ved musikk

7.4.2. Læremidler

Caplin, T.: *En bok om korledelse*. Oslo: Musikkhusets Forlag, 1997. Side 7-66 (59 sider)

Djupdal, K.: *Musikkteori*. 3. utgave. Oslo: Gyldendal Forlag, 2001. Side 9-154 (145 sider).

Hansen, T. & Slettevoll, M.: *Kor og stemmebruk. Grunnbok*. Oslo: Dano Forlag A/S, 1996. Side 6-140 (135 sider)

Johansen, N.E: *Hørelære. Med på notene*. Oslo, Norsk Musikforlag A/S 2006. Side 5-120, 139-164 (142 sider)

Johansen, N. E.: *Hørelære. Rytmelesing*. Oslo: Norsk Musikkforlag A/S 2000. Side 8-68 (60 sider)

Skjöld, S.: *Opp og ned. Sangøvelser for kor*. Stockholm: Musikk-Husets Forlag A/S, 1987. Side 7-67 (60 sider)

Nesheim, Elef: *Med publikum som mål*. Norsk Musikforlag AS 1994 (109 sider)

Jonassen, Kjetil: *Akkorder og akkordsekvenser. Kompendium*. 2012. Side 1-26 (27 sider)

7.5 CREW (180 TIMER)

Faget Crew (Lyd-, lys- og sceneproduksjon) tar sikte på å gi elevene kunnskap og ferdigheter i bruk av lys- og sceneteknikk samt lydteknikk og produksjon anvendt til bruk i underholdning, kulturliv og kirke- og menighetsliv.

7.5.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre bruk av ulike miksebord og forsterkere, samt oppmikking av instrumenter
- gjøre rede for og bruke forskjellige typer mikrofoner, DI-bokser, miksebord, signalgang og kabler
- gi grunnleggende instruksjon i mikrofonteknikk
- gjennomføre opprigg, lydprøve, konsert og nedrigg som teknikker
- håndtere lysbord, rigging av lamper, sikkerhet, bruk av lysfiltere, røykmaskiner, hazere m.m.
- grunnleggende sikkerhetsrutiner mht. strøm og sikkerhet tilknyttet arbeid med lyd-, lys- og sceneproduksjon

7.5.2. Læremidler

Feite forestillinger. Norsk Rockforbunds lærebok for konsertarrangører. 7. utgave 2010.

Strøm, S.: «*Bedre akustikk*» for sang og musikk i forsamlingslokaler og ved utearrangement, 1992.

Schaathun, Sigurd: *Hvordan kan de tro uten å høre? Lydteknikk for menighet (og andre)*. S2Audio 2011

Bjørset, Hans-Henrik: *Lysteknikk. Lys og belysning* Universitetsforlaget 1996

Tregenza, Peter & David Loe: *The design of lighting*. E. & F.N. Spon, London 1998

Stavrou, Michael Paul: *Mixing with your mind: closely guarded secrets of sound balance engineering*.

Mosman, Australia: Flux Research, c2003. - 299 s.

7.6 PROSJEKTARBEID (36 TIMER)

Faget Prosjektarbeid dreier seg om praktisk musikkformidling og kommunikasjon. Faget legger vekt på musikerens møte med publikum og de ulike utfordringer man står foran når man skal formidle musikk, enten live fra en scene eller gjennom innspilt musikk.

7.6.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, gjennomføre og evaluere en sceneoppsetning og et musikkinnspillingsprosjekt
- reflektere over og forstå ulike aspekter knyttet opp mot musikkformidling og kommunikasjon

7.6.2. Læremidler

Kompendium

8. VALGFAG (90 TIMER)

Hver student velger to valgfag på 45 timer. Hvilke valgfag som tilbys hvert skoleår vil variere noe, avhengig av hvor mange elever som velger faget. Det tilbys alltid minimum fire valgfag hvert semester. *For elever på musikklinja er det obligatorisk å velge kor som et av valgfagene.*

8.1 FORMÅL

Formålet med fagområdet *Valgfag* er å gi elevene kunnskap, erfaringer og opplevelser innenfor valgte interesseområder. Elevene møtes på tvers av linjer og får anledning til å fordype seg i ett eller flere fag. Valgfagene gir elevene praktisk, yrkesrettet og dugnadsrettet erfaring med å omsette teori til praksis.

8.2. SLUTTVURDERING

Faglærer gir muntlig underveisvurdering av studentenes aktiviteter og innsats med vurderingen bestått/ikke bestått.

8.3. KOR (45 TIMER)

Faget dreier seg om at elevene skal arbeide i kor for å øve frem et repertoar og fremføre dette for et publikum. Det handler om en felles opplevelse av å musisere sammen. Elevene øver inn et variert repertoar. En viktig side av faget er å holde opptredener og konserter.

8.3.1. Kompetansemål

Målet for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke stemmen variert
- anvende elementær stemmebruk og sangteknikk
- musisere sammen med andre i et kor
- framføre et variert repertoar
- forberede, gjennomføre og evaluere korets turnevirksomhet

8.3.2 Læremidler

Noter til respektive sanger som koret skal fremføre

Hanssen T. og Slettevold, *M: Kor og stemmebruk*. Grunnbok. Oslo: Dano Forlag A/S, 1996, s.6-140 (134 sider).

Skjøld, S: *Opp og ned. Sangøvelser for kor*. Stockholm: Musikk-Husets Forlag A/S, 1987. Side 7-67 (60 sider).

8.4. LOVSANGSTEAM/BAND (45 TIMER)

Faget skal gi grunnleggende ferdigheter til musikalsk engasjement i menighets- og samfunnsliv, og har til formål å utvikle elevens kompetanse til å fremføre musikk i samspill med andre. Faget sikter på å utruste eleven til videre arbeid innenfor dette musikkfeltet.

8.4.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- Fremføre musikk i samspill med andre på et grunnleggende nivå
- Reflektere over rollefordeling og prosesser i samspill
- Bruke et instrument for å formidle musikk

8.4.2. Læremidler

Trond Løberg (red.): *Fyll hele jorden med lovsang*. Luther 1990.
Kompendier og noter.

8.5. TROSFORSVAR (45 TIMER)

Dette faget dreier seg om sentrale lærepunkter i den kristne tro og forsvaret av disse basert på logikk og vitenskap. I faget vil elevene få øve seg på trosforsvar gjennom praktiske oppgaver.

8.5.1. Kompetansemål

Målet for undervisningen er at elevene skal kunne

- diskutere vanlige innvendinger mot grunnleggende kristne trossannheter
- reflektere over grunnleggende lærepunkter i den kristne tro, og hvordan disse kan forsvares
- omsette teoretisk kunnskap om trosforsvar i praksis

8.5.2. Læremidler

Daidsen, B.A: *Svar på tiltale*. Lunde forlag, 2018.
Hellenes, Ingvild (red.): *Grill en kristen*. Veritas, 2017.

8.6. MEDIA (45 TIMER)

Faget vil gi innføring i bruk av forskjellige typer media for å formidle et budskap. Faget er praktisk rettet.

8.6.1. Kompetansemål

Målet for opplæringen er at eleven skal kunne:

- gjøre rede for og bruke ulike type medier (foto, film, sosiale medier)
- anvende digital kompetanse
- anvende media rettet mot ulike mottakergrupper
- reflektere over etiske utfordringer knyttet til media og bruke denne kunnskapen i eget arbeid

8.6.2. Læremidler

- Geir Totland, Dag Asbjørnsen, Sturle Holmen, Åse Huus, Veslemøy Kjendsli: *Hallo. Medier og kommunikasjon 1*, Aschehoug 2017 (320 Sider)

8.7. PSYKOLOGI OG LIVSMESTRING (45 TIMER)

Faget skal gi en innføring i hva som hemmer og fremmer psykisk helse, spesielt hos unge mennesker. Faget vil gi elevene opplæring i temaer som: selvbilde, identitet, ulike personlighetstyper/personlighetstrekk, forsvarsmekanismer og mestringsstrategier. Faget vil gi anledning til å reflektere over forholdet mellom tro og psykisk helse.

8.7.1. Kompetansemål

Målet for opplæringen er at elevene skal kunne:

- reflektere over eget liv i lys av psykologiske teorier og mekanismer
- diskutere hvordan mennesker med ulike personlighetstyper kan jobbe sammen
- reflektere over forholdet mellom tro og psykisk helse.

8.7.2. Læremidler

Heradstveit, Ove; Sand, Liv; Øhlckers, Lars Ravn (red.): Ungdom og psykisk helse. Fagbokforlaget 2019. Utvalgte sider

8.8 HANDY (45 TIMER)

Faget skal gi innføring i hvordan man løser praktiske utfordringer i hverdagslivet. Eksempelvis vil elevene lære hvordan bruke ulike verktøy relatert til enkelt bilhold, hus og hjem (inne og ute), sykkel, gjenbruk. Hensikten med faget er også at elevene skal være i stand til å gjøre gode valg i hverdagslivet knyttet til miljø og bærekraft.

8.8.1. Kompetansemål

Målet for opplæringen er at eleven skal kunne:

- bruke ulike redskaper og verktøy
- planlegge og gjennomføre et praktisk prosjekt
- reflektere over hvordan man kan gjøre gode valg i hverdagslivet knyttet til miljø og bærekraft

8.8.2 Læremidler

Kjersti Bergesen: *Handywoman (Handyman). Slik fikser du ting selv*. Kagge forlag 2015.
Ulike kompendier og nettressurser

8.9 HYBELMAT (45 TIMER)

Faget skal gi elevene praktisk opplæring i hvordan man lager sunn og variert mat til hybelbruk. Hensikten er også at elevene skal lære å dekke et fint bord, samt å rydde og vaske opp etter måltidet. Faget søker å gi elevene kunnskap om forholdet mellom maten vi spiser og forvalteransvaret vi har.

8.9.1. Kompetansemål

Formålet med opplæringen er at elevene skal kunne:

- planlegge og gjennomføre et måltid for medelever
- reflektere over hvordan matvaner kan bidra til forvalteransvar

8.9.2 Læremidler

Anne Kristin Bratvold og Pål R. Johansen: *Hybelmat*. Yrkeslitteratur, 2004

Gry Hammer: *Den moderne jeger. Over 100 oppskrifter på ren og bærekraftig mat*. Cappelen Damm 2017.

8.10 SPRÅK (45 TIMER)

Målet for faget er at elevene skal få grunnleggende ferdigheter i et utvalgt språk. Hvilket språk som tilbys vil være knyttet til destinasjonsland for de ulike linjers studiereiser. Hensikten er at elevene skal kunne kommunisere på en enkel måte når de er på studietur.

8.10.1. Kompetansemål

Formålet med opplæringen er at elevene skal kunne:

- språkets oppbygging
- bruke enkle ord og uttrykk for å kommunisere
- grunnleggende forståelse for språkets grammatikk

8.10.2 Læremidler

Grammatikk og ordbok knyttet til det aktuelle språket.

8.11 IDRETT (45 TIMER)

Faget har et allmenndannende siktemål og vil motivere til en fysisk aktiv livsstil. Formålet med faget er å motivere eleven til en aktiv livsstil både alene og sammen med andre. Faget skal også dyktiggjøre eleven til å kunne drive med idrett i kristent arbeid.

8.11.1. Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- bruke kroppen i ulike idrettsaktiviteter
- praktisere fair play
- gjøre rede for og praktisere ulike treningsmetoder for å utvikle egen fysisk helse

8.11.2 Læremidler

- Monica Klungland Torstveit, Hilde Lohne-Seiler, Sveinung Berntsen og Sigmund A. Anderssen (red.): *Fysisk aktivitet og helse*. Cappelen Damm Akademisk, 2018. Utvalgte artikler.

8.12 TUR OG FRILUFTSLIV (45 TIMER)

Formålet med faget er å fremme turglede til nytte for den enkelte elev. Faget søker å fremme mestring i naturen i alle årstider. Videre er hensikten å gi eleven praktisk erfaring i organisering av ulike former for friluftsliv og aktiviteter, samt sette fokus på fellesskap og bærekraftig bruk av naturen og dens ressurser.

8.12.1. Kompetansemål

Formålet med faget er at eleven skal kunne

- praktisere bærekraftig friluftsliv som tar hensyn til skaperverket
- bruke hensiktsmessig bekledning for ulike typer friluftsliv
- behandle og vedlikeholde friluftsutstyr
- reflektere over hvordan man kan tilrettelegge for turglede

8.12.2. Læremidler

Praktisk utstyr som bekledning, telt, kokeapparat, kniv, øks, kart, kompass og GPS

<https://ut.no/>

Grunnleggende friluftkunnskap og fjellvett i regi av DNT, se <https://www.dnt.no/fjellvett/>

8.13. FORDYPNING I BIBELEN OG DEN KRISTNE TRO (45 TIMER)

Formålet med faget er at eleven skal kunne:

Faget gir en fordypning i Bibelen og den kristne tros lære. Faget gir en innføring i utvalgte kristne trossamfunns lære og liv. Elevene vil også arbeide med utvalgte temaer og tekster fra Bibelen. Videre handler faget om å gå i dybden på utvalgte dogmatiske og etiske emner som har særlig relevans for unge mennesker.

8.3.1 Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- reflektere over og fortolke utvalgte bibelske tekster
- gjøre rede for ulike kristne kirkesamfunns lære og praksis
- gjøre rede for sentrale læremessige emner i den kristne tro
- reflektere over hva det innebærer å være en Jesu disippel i dag

8.3.2 Læremidler

Hegstad, Harald: *Gud, verden og håpet. Innføring i kristen dogmatikk*. Luther Forlag 2015

Heiene, Gunnar og Thorbjørnsen, Svein Olaf.: *Fellesskap og ansvar. Innføring i kristen etikk*. 2.utg. Universitetsforlaget, 2011.

Råmunddal, L.: *Disippelliv. Kristusetterfølgelse i lys av Filipperbrevet*. Luther Forlag, 2000.

Tveitereid, K.: *En helt overkommelig disippel*. Det norske bibelselskap, 2005.

Sagrusten, Hans Johan. *Rik bibelbruk*. Verbum 2018.

Tjørhom, Ola (red.). *Kirkesamfunn i Norge. Innføring i kirkesamfunn*. Cappelen Damm 2018.

8.14. DANS (45 TIMER)

Faget har en allmenndannende funksjon som grunnlag for kommunikasjon, estetisk refleksjon og kulturell forståelse. I dans skal den enkelte få erfaringer med ulike danseuttrykk og danseteknikker. Gjennom praktisk utøvelse av dans og samhandling skal faget legge til rette for selvstendighet og medansvar. Viktige handlinger i faget er å utøve, formidle, skape, oppleve og reflektere. Dansefaget er en viktig arena for sosiale møter, nære relasjoner og vennskap.

8.14.1 Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- grunnleggende teknikk, formidle ulike elementer og bevegelseskvaliteter i et utvalg av dansestiler.
- anvende ulike tilnæringsmåter ved innstudering av dansemateriale
- formidle danseuttrykk i ulike rom, sceniske sammenhenger og arenaer
- Reflektere over hvordan musikk påvirker danseuttrykket

8.14.2. Læremidler

Scenisk dans 1, (c) Tell Forlag AS 2006, Heidi M. Haraldsen, Ingebjørg Hippe, Toni Kristensen, Eli Torvik.